

Społeczny Komitet Wyborców

Wybory do Sejmu i Senatu 2023

Pytania do kandydatów

Inicjatywę wspiera

Fundusz Obywatelski
im. Henryka Wujca

I. BEZPIECZEŃSTWO ZEWNĘTRZNE/OBRONNOŚĆ

1. Czy zgadza się Pani/Pan z poniższymi stwierdzeniami?
- A Wojska Obrony Terytorialnej powinny zostać zlikwidowane. _____
 - B Należy przywrócić obowiązkowe przeszkolenie wojskowe. _____
 - C W każdej gminie powinna funkcjonować ogólnodostępna strzelnica. _____
 - D W okresie kampanii wyborczej żołnierze powinni mieć ustawowy zakaz udziału w spotkaniach wyborczych (np. pikniki wojskowe). _____
 - F Państwo powinno ułatwić dostęp do posiadania broni obywatelom. _____
 - G Polska powinna dołączyć do europejskiego systemu obrony przeciwlotniczej. _____
 - H Polska powinna dążyć do zwiększenia liczby żołnierzy państw sojuszniczych stacjonujących w Polsce. _____
 - I Polska jako kraj członkowski NATO powinna wspierać działania pogłębiające współpracę z globalnymi partnerami NATO. _____
 - J Należy rozwijać Wojska Obrony Cyberprzestrzeni. _____
2. W Polsce obecnie bezpieczeństwo zapewnia 125 tysięcy żołnierzy zawodowych, a wydatki na obronność przekroczą w 2023 r. 130 mld zł (4% PKB). Zgodnie z warunkami sojuszy w Polsce stacjonują wojska NATO-wskie, które liczą łącznie około 12 tysięcy żołnierzy. Które zdanie jest bliższe Pani/Pana poglądom?
- A Bezpieczeństwo Polsce zapewni głównie rozwój armii narodowej. Należy podnosić wydatki na obronność. _____
 - B Bezpieczeństwo Polsce gwarantują przede wszystkim sojusze międzynarodowe. Nie ma potrzeby dalszego zwiększania wydatków na obronność. _____
 - C Nie mam opinii. _____
3. Które z poniższych stwierdzeń jest bliższe Pani/Pana poglądom?
- A Polska powinna zabiegać o inwestycje europejskich przemysłów zbrojeniowych na swoim terenie, aby powiązać swój przemysł zbrojeniowy z europejskimi firmami (tzw. offset). _____
 - B Polska powinna postawić na zakup broni i technologii obronnych w Stanach Zjednoczonych. _____
 - C Należy ustawowo ograniczyć zakup uzbrojenia i sprzętu za granicą. _____
4. Jak Pani/Pana zdaniem powinna kształtować się dalsza pomoc Polski dla Ukrainy?
- A Polska obecnie powinna wspierać Ukrainę militarnie i humanitarnie, a po wojnie przyczynić się do odbudowy kraju. _____
 - B Polska powinna obecnie wspierać Ukrainę militarnie i humanitarnie, ale tylko do zakończenia wojny. _____
 - C Polska w wystarczającym stopniu pomogła już Ukrainie. Powinniśmy zakończyć dalsze wsparcie sąsiadów. _____

- D Polska nigdy nie powinna być bezinteresownie przeznaczać tak znacznych nakładów na wsparcie innego państwa. Po wojnie Ukraina powinna zwrócić koszty pomocy Polsce. _____
- E Nie mam opinii. _____

II. BEZPIECZEŃSTWO WEWNĘTRZNE

5. W 2021 r. rozpoczął się kryzys na granicy polsko-białoruskiej, który trwa do dziś. Jakie działania powinien podjąć rząd?
- A Należy zbudować państwowe punkty pomocy humanitarnej i dostarczać systematycznie pomoc osobom potrzebującym, które przeszły przez granicę, a od każdej osoby, która chce ubiegać się o ochronę międzynarodową, należy odebrać stosowny wniosek. _____
- B Należy skupić się na rozbijaniu grup przemytników, ale pomóc osobom, które przez granicę przechodzą. _____
- C Należy podejmować działania prewencyjne w krajach uchodźczych, informujące o zagrożeniach związanych z próbą przekroczenia polskiej granicy. _____
- D Należy pomagać poprzez rozwijanie programów rozwojowych na miejscu, w krajach pochodzenia osób migrujących, by nie musieli oni wyruszać w niebezpieczną podróż. _____
- E Należy utrzymać płot na granicy i rozbudowywać go na kolejnych odcinkach polskich granic. _____
- F Należy zwiększyć kontrolę na granicy, aby rejestrować wszystkie osoby przekraczające granicę, poznać skalę migracji i zidentyfikować osoby potencjalnie niebezpieczne. _____
- G Należy znaleźć sposób na deportację do krajów pochodzenia osób, które dostały się do Polski w sposób nielegalny. _____
- H Nie mam opinii. _____
6. Liczba cudzoziemców przebywających w Polsce wynosi około 2,5 mln. Staliśmy się więc społeczeństwem wielokulturowym. Które z poniżej wymienionych działań uważa Pani/Pan za kluczowe do wprowadzenia?
- A Poprawa dostępu do edukacji, wraz z programem integracji dla dzieci cudzoziemskich w polskich szkołach. _____
- B Uproszczenie systemu zatrudniania cudzoziemców, bowiem cały czas są oni potrzebni polskiej gospodarce. _____
- C Usprawnienie i uproszczenie procesu legalizacji pobytu cudzoziemców, przede wszystkim skrócenie czasu oczekiwania. _____
- D Wprowadzenie programu integracji cudzoziemców w społecznościach lokalnych. _____
- E Organizacja zajęć integracyjnych dla cudzoziemców, m.in. z języka polskiego i polskiego prawa. _____

- F Podjęcie inicjatyw w kierunku edukacji społecznej polskiego społeczeństwa: budowania świadomości obywateli w zakresie różnorodności kulturowej oraz budowanie ich zdolności i gotowości do integracji z cudzoziemcami. _____
- G Zapewnienie praw wyborczych cudzoziemcom spoza UE w wyborach na szczeblu lokalnym na zasadach takich, jak dla obywateli UE. _____
- H Dostosowanie usług publicznych do potrzeb społeczeństwa różnorodnego. _____
- I Zadbanie, aby cudzoziemcy wypełniali tylko niezbędne luki na polskim rynku pracy i nie konkutowali z polskimi pracownikami. _____
- J Nie ma potrzeby wprowadzania żadnych działań mających na celu integrację cudzoziemców. _____
- K Polska powinna zapobiegać jakiegokolwiek imigracji do naszego kraju i starać się tworzyć społeczeństwo kulturowo homogeniczne. _____
- L Nie mam opinii. _____

7. Czy zgadza się Pani/Pan z poniższymi stwierdzeniami?

	TAK	NIE
A Należy wzmocnić nadzór nad służbami specjalnymi w ramach władzy wykonawczej, a więc przekazać więcej kompetencji MSWiA. _____	☐	☐
B Należy zwiększyć kontrolę parlamentarną nad służbami specjalnymi, poprzez zwiększenie kompetencji komisji sejmowej ds. służb specjalnych. _____	☐	☐
C Należy zwiększyć kontrolę sądową nad służbami specjalnymi, poprzez szkolenie większej ilości sędziów prowadzących sprawy dotyczące służb specjalnych. _____	☐	☐
D Nie należy zwiększać kompetencji instytucji nadzorujących służby specjalne. _____	☐	☐
E Nie mam opinii. _____	☐	☐

8. Czy zgadza się Pan/Pani z następującymi stwierdzeniami?

	TAK	NIE
A Działania policji powinny zostać zdecentralizowane, tak aby miejscowi komendanci mogli w większym stopniu współpracować z lokalnym samorządem. _____	☐	☐
B Funkcjonariusze policji powinni rejestrować każdą interwencję za pomocą kamer nasobnych. _____	☐	☐
C Policja była wykorzystywana dla realizacji celów partyjnych i ochrony osób prywatnych. _	☐	☐
D Wszelkie nadużycia ze strony policji podczas obywatelskich protestów w latach 2019 - 2023 powinny zostać niezwłocznie rozliczone. _____	☐	☐

III. EDUKACJA

9. Gdyby mogła Pani/Pan zaproponować jedną lekturę obowiązkową, która trafiłaby do kanonu lektur. Prosimy o podanie tytułu i autora utworu.

10. Czego Pani/Pana zdaniem powinna uczyć szkoła?

- A Przygotowywać przyszłych absolwentów do funkcjonowania na rynku pracy. _____
- B Uczyć umiejętności zdobywania wiedzy i krytycznego myślenia. _____
- C Kształtować postawy i upowszechniać wspólne wartości. _____
- D Wyrównywać szanse życiowe uczniów. _____
- E Rozwijać umiejętności społeczne, np. komunikację i pracę w grupie. _____
- F Nie mam opinii. _____

11. Które z poniższych stwierdzeń jest bliższe Pani/Pana poglądom?

- A Lepiej wykształcone społeczeństwo, to gwarancja rozwoju państwa
– należy dążyć do tego, by jak najwięcej osób uzyskiwało wykształcenie wyższe. _____
- B Powszechność wyższego wykształcenia obniża jego jakość
– należy rozwijać ofertę kształcenia zawodowego, a wykształcenie akademickie
zapewniać wyłącznie uczniom o najlepszych predyspozycjach. _____
- C Nie mam opinii. _____

12. W szkołach mogą działać organizacje społeczne, których celem jest m.in. wzbogacenie oferty dydaktycznej. Kto powinien decydować o współpracy szkoły z organizacjami społecznymi?

- A Dyrektor szkoły. _____
- B Kurator. _____
- C Organ prowadzący szkołę. _____
- D Rada rodziców. _____
- E Referendum rodziców. _____
- F Rada pedagogiczna. _____
- G Nauczyciele. _____
- H Uczniowie. _____
- I Nie mam opinii. _____

13. Poniżej wymieniliśmy główne postulaty dotyczące zmian w oświacie, aktualnie obecne w debacie publicznej. Czy popiera Pani/Pan wprowadzenie wymienionych rozwiązań?

	TAK	NIE
A Wpływ kuratoriów oświaty na szkoły powinien zostać ograniczony. _____	☐	☐
B Szkoły powinny mieć większą swobodą w doborze treści edukacyjnych. _____	☐	☐
C Samorządy powinny mieć większy niż obecnie wpływ na politykę oświatową na swoim terenie. _____	☐	☐
D Szkoły niepubliczne powinny otrzymywać dofinansowanie ze środków publicznych niezależnie od wysokości czesnego. _____	☐	☐
E Edukacja seksualna i psychoseksualna powinna być elementem edukacji zdrowotnej, realnie włączonej do programu nauczania. _____	☐	☐
F Uczniowie powinni mieć zapewniony dostęp do edukacji o ekologii czy ekonomii. _____	☐	☐

- G W toaletach szkolnych powinny znajdować się różowe skrzyneczki z podstawowymi środkami higieny osobistej na czas menstruacji. _____
- H Należy zwiększyć rolę samorządu uczniowskiego, tak aby poza funkcją opiniodawczą uczniowie mieli realne przełożenie na codzienne życie szkoły. _____
- I Pensje nauczycieli powinny być radykalnie podniesione i regularnie waloryzowane. _____
- J Państwo nie powinno finansować lekcji religii, a same zajęcia powinny odbywać się poza szkołą. _____
- K Szkoła powinna zapewniać darmowy posiłek dla wszystkich chętnych uczniów, bez kryterium finansowego rodziców. _____
- L Powinno się włączyć wspólną europejską historię i wartości europejskie do programu nauczania w polskich szkołach. _____
- M Subwencją oświatową należy objąć również edukację przedszkolną, jak w przypadku 6-latków w zerówce. _____
- N Nie mam opinii. _____

14. Które z poniższych zdań jest najbliższe Pani/Pana poglądom?

- A Należy powołać Komisję Edukacji Narodowej, jako instytucję niezależną od Ministerstwa Edukacji i Nauki, obdarzoną kompetencjami właściwymi do kreowania polityki edukacyjnej w Polsce. _____
- B Należy powołać Komisję Edukacji Narodowej, jako instytucję powiązaną z Ministerstwem Edukacji i Nauki, spełniającą rolę ciała doradczego i eksperckiego. _____
- C Nie ma potrzeby, aby powoływać Komisję Edukacji Narodowej. Obecnie Ministerstwo Edukacji i Nauki wspierane przez kuratorów oświaty odpowiada na wszystkie wyzwania stojące przed polską edukacją. _____
- D Nie mam opinii. _____

IV. ENERGETYKA, KLIMAT, OCHRONA ŚRODOWISKA

15. Polska, wspólnie z innymi krajami Unii Europejskiej, ustaliła, że będzie dążyła do wprowadzenia gospodarki neutralnej emisyjnie (Europejski Zielony Ład). Oznacza to konieczność zmiany sposobu pozyskiwania energii. Na rozwoju których źródeł energii należy się skupić?

- A Energetyka gazowa. _____
- B Energetyka jądrowa. _____
- C Energetyka węglowa. _____
- D Odnawialne źródła energii. _____
- E Nie mam opinii. _____

16. Czy uważa Pani/Pan, że jako konsument ma wpływ na zmiany klimatyczne?

TAK NIE NIE MAM ZDANIA

17. Czy zgadza się Pani/Pan z poniższymi stwierdzeniami?

- A Polska powinna podejmować kroki na rzecz wybudowania elektrowni jądrowej. _____
- B W energetycznym miksie Polski dużą rolę powinny odgrywać farmy wiatrowe. _____
- C Na obszarach wiejskich Polska powinna stawiać na budowę elektrociepłowni na biogaz rolniczy. _____
- D Należy stawiać na rozwój ekologicznych, a więc niewykorzystujących paliw kopalnych (w tym gazu) systemów grzewczych. _____
- E Należy dążyć do jak najszybszego zamknięcia kopalń i elektrowni węglowych stawiając na OZE i inwestycje w energię jądrową. _____
- F Powinniśmy dbać o rezerwy węgla i infrastrukturę kopalni i elektrowni węglowych, gdyż złoża tego surowca są polską polisą bezpieczeństwa w przypadku np. kryzysu energetycznego w regionie. _____

18. Niezależnie czy Polska zainwestuje w transformację energetyczną, czy będzie ponosić coraz większe opłaty za emisję CO₂, koszt produkcji energii w najbliższych latach wzrośnie.

Na jakie działania należy Pani/Pana zdaniem w pierwszej kolejności przeznaczyć środki z budżetu państwa, by ograniczyć wpływ wyższych cen energii na życie obywateli i rozwój gospodarki?

- A Dopłacanie do rachunków gospodarstw domowych. _____
- B Dopłacanie do rachunków osób najuboższych. _____
- C Zamrożenie cen energii dla przedsiębiorstw. _____
- D Inwestycje w termomodernizację budynków. _____
- E Inwestycje w instalację odnawialnych źródeł energii w budynkach. _____
- F Nie mam opinii. _____

19. Za część emisji CO₂ do atmosfery odpowiadają konsumenci. Wprowadzenie których z poniższych rozwiązań w celu ograniczenia indywidualnego śladu węglowego poparłaby Pani/Pan w parlamencie?

- A Wprowadzenie podatku węglowego od towarów, których produkcja wiąże się z wysoką emisją CO₂. _____
- B Obarczenie branży mięsnej kosztami środowiskowymi, co przyczyni się do wzrostu cen i ograniczy spożycie mięsa. _____
- C Dodatkowa opłata od emisji CO₂ dla posiadaczy samochodów. _____
- D Dodatkowa opłata powyżej określonej liczby lotów samolotem w ciągu roku. _____
- E Dodatkowa opłata od emisji CO₂ dla mieszkańców budynków nie spełniających warunku zero emisyjności. _____
- F Mimo iż konsumenci odpowiadają za emisję CO₂ do atmosfery, to nie powinni ponosić kosztów walki z ociepleniem klimatu. _____
- G Nie mam opinii. _____

20. W lipcu 2022 doszło do katastrofy ekologicznej na Odrze, która zasięgiem objęła pięć województw przy zachodniej granicy Polski. Jakie działania należy podjąć, aby zapobiec podobnej sytuacji w przyszłości?

	TAK	NIE
A Zwiększenie uprawnień kontrolnych Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, aby zapobiegać m.in. nielegalnym zrzutom ścieków. _____	☐	☐
B Ochrona bagien, mokradeł, torfowisk. _____	☐	☐
C Budowa sztucznych zbiorników retencyjnych. _____	☐	☐
D Podporządkowanie Wód Polskich Ministerstwu Klimatu i Ochrony Środowiska. _____	☐	☐
E Zwiększenie poziomu monitorowania rzek. _____	☐	☐
F Reforma i zaostrzenie systemu wydawania pozwoleń na zrzut ścieków. _____	☐	☐
G Nie mam opinii. _____	☐	☐

21. Planując politykę energetyczną powinniśmy dbać o przyszłe pokolenia i środowisko, nawet jeśli będzie to oznaczać wzrost cen prądu. Czy zgadza się Pani/Pan z tym stwierdzeniem?

TAK	NIE	NIE MAM ZDANIA
☐	☐	☐

22. Szacuje się, że suszą w Polsce zagrożonych jest ok. 13,5 proc. powierzchni obszarów rolnych i leśnych z czego ¼ zagrożona jest w stopniu ekstremalnym. Według Polskiego Instytutu Ekonomicznego roczne straty polskich rolników spowodowane suszą wynoszą od 3,9 mld zł do 6,5 mld zł.

Jakie działania należy Pani/Pana zdaniem podjąć w najbliższych czterech latach, by zapobiec kryzysowi wody w Polsce?

A Przywracać naturalne obszary zalewowe rzek. _____	☐
B Zwiększać obszary lasów. _____	☐
C Budować tamy i sztuczne zbiorniki retencyjne. _____	☐
D Zwiększać wykorzystanie deszczówki m.in. poprzez budowanie zbiorników na terenie gospodarstw rolnych i w miastach. _____	☐
E Wprowadzać normy ograniczające zużycie wody w przemyśle i energetyce. _____	☐
F Podnieść opłaty za korzystanie z wody w gospodarstwach domowych. _____	☐
G Prowadzić edukację i promocję oszczędzania wody. _____	☐
H Nie mam opinii. _____	☐

23. Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe jest niemal niezależnym decydentem w sprawie kierowania polską gospodarką leśną. Poniżej wymienione zostały główne postulaty dotyczące jej zmiany oraz organizacji funkcjonowania przedsiębiorstwa. Czy zgadza się Pani/Pan z poniższymi stwierdzeniami?

A Lasy Państwowe powinny wyłączyć 20% lasów w swoim zarządzie z gospodarczego pozyskania drewna. _____	☐
B Lasy Państwowe powinny zapewnić społeczeństwu pełny dostęp do danych o lasach (np. plany prac, pozyskanie i wykorzystanie drewna, finanse nadleśnictw). _____	☐
C Państwo powinno dążyć do zwiększenia kontroli obywateli nad funkcjonowaniem Lasów Państwowych, poprzez np. możliwość zaskarżenia planów urządzenia lasu. _____	☐

- D Lasy Państwowe powinny zwiększyć finansowanie działań związanych z ochroną przyrody. _____
- E Pracownicy Lasów Państwowych powinni mieć ustawowy zakaz pełnienia innych, politycznych funkcji publicznych, jak np. radny/a samorządu. _____
- F Nie mam opinii. _____

24. Czy zgadza się Pani/Pan ze stwierdzeniem, że Unia Europejska powinna warunkować dalsze działanie na rzecz zielonej transformacji podjęciem przez inne gospodarki światowe, jak Chiny, Rosja czy USA podobnych zobowiązań?

TAK NIE NIE MAM ZDANIA

25. W związku z planami rozwoju w Polsce energetyki atomowej powstaje problem utylizacji i składowania również odpadów promieniotwórczych. Czy uważa Pani/Pan, że działania rządu w ramach Europejskiego Zielonego Ładu związane z recyklingiem, utylizacją i składowaniem wszelkiego rodzaju odpadów zagrażających środowisku, powinny być uznane za priorytetowe?

TAK NIE NIE MAM ZDANIA

V. GOSPODARKA I FINANSE PUBLICZNE

26. Ekonomiści spodziewają się spadku inflacji bazowej do 6% w 2024 r., a następnie do 4% w 2025 r. Jakie najważniejsze wyzwania gospodarcze stoją według Pani/Pana przed przyszłym rządem w nadchodzącej kadencji?

- A Zmniejszenie deficytu budżetowego. _____
- B Poprawa stanu i realizacji usług publicznych. _____
- C Uproszczenie systemu podatkowego. _____
- D Transformacja energetyczna. _____
- E Zwiększenie przejrzystości gospodarowania finansami publicznymi. _____
- F Wsparcie polskich firm i przedsiębiorców. _____
- G Wsparcie regionów mniej rozwiniętych gospodarczo. _____
- H Nie mam opinii. _____

27. Które z poniższych stwierdzeń jest bliższe Pani/Pana poglądom?

- A. Państwo poprzez zaangażowanie kapitału powinno aktywnie uczestniczyć w życiu gospodarczym, szczególnie w sektorach o strategicznym znaczeniu dla interesu publicznego. Istnienie i funkcjonowanie Spółek Skarbu Państwa jest więc niezbędne. _____
- B. Państwo nie powinno tworzyć monopolii rynkowych. Potrzeby społeczne mogą być zaspokojone bez udziału kapitału państwowego w najważniejszych sektorach gospodarki. Spółki Skarbu Państwa powinny zatem przejść proces prywatyzacji. _____
- C Nie mam opinii. _____

28. Czy Pani/Pana zdaniem któraś z wymienionych usług publicznych powinna w większym niż obecnie stopniu być realizowana przez podmioty prywatne?

- A Zdrowie. _____
- B Edukacja. _____
- C Bezpieczeństwo i porządek publiczny. _____
- D Nie mam opinii. _____

VI. INFRASTRUKTURA I TRANSPORT PUBLICZNY

29. Poniżej wymieniliśmy możliwe strategiczne kierunki rozwoju transportu kolejowego w Polsce. Który z nich uważa Pani/Pan za priorytetowy w polityce transportowej kraju?

- A Otwarcie rynku kolejowych połączeń dalekobieżnych między największymi miastami dla innych przewoźników niż PKP Intercity. _____
- B Wprowadzenie długoterminowych standardów w rozkładach kolejowych, precyzyjnie określających częstotliwość kursowania pociągów. _____
- C Zintegrowanie transportu publicznego poprzez wprowadzenie jednolitego biletu obejmującego połączenia kolejowe i autobusowe na poziomie między wojewódzkim i lokalnym. _____
- D Rozwój transportu kolejowego nie powinien być priorytetem polityki transportowej rządu, a powinien skupić się na poprawie sytuacji użytkowników transportu indywidualnego. _____
- E Likwidacja wykluczenia komunikacyjnego na kolei. _____
- F Nie mam opinii. _____

30. Według planów Centralny Port Komunikacyjny w Baranowie ma pełnić rolę głównego węzła przesiadkowego, integrującego transport lotniczy, kolejowy i drogowy. Realizacja projektu ma kosztować około 40 mld. zł i zostać ukończona w 2028 r. Jakie działania powinien według Pani/Pana podjąć przyszły rząd w kontekście kontynuacji realizacji projektu?

- A Należy utrzymać obecne założenia dotyczące funkcjonowania CPK i zrealizować projekt zgodnie z obecnymi założeniami hubu transportowego.
(Hub to centralny punkt, w którym zbiera się, sortuje, przeładowuje i dystrybuuje ładunki przeznaczone do transportu na określony obszar). _____
- B Inwestycja CPK powinna zostać ograniczona do wybudowania samego lotniska. _____
- C CPK powinien obsługiwać wyłącznie transport kolejowy.
Okolice Warszawy nie potrzebują nowego portu lotniczego. _____
- D Projekt inwestycyjny CPK w obecnej formule nie powinien być realizowany. _____
- E Nie mam opinii. _____

31. Czy zgadza się Pani/Pan z poniższymi stwierdzeniami?

- A Opłaty dla użytkowników autostrad powinny zostać zniesione. _____ TAK NIE
- B Piesi, na własną odpowiedzialność, powinni mieć prawo przejścia przez pasy na czerwonym świetle. _____

- C Rowerzystom przejeżdżającym przez pasy należy, wzorem pieszych, przyznać pierwszeństwo nad kierowcami samochodów. _____
- D W ruchu drogowym transport zbiorowy powinien być uprzywilejowany względem transportu indywidualnego. _____
- E Obowiązek zapinania pasów samochodowych powinien zostać zniesiony. _____

VII. POLITYKA SPOŁECZNA

32. Rodzice małych dzieci mogą skorzystać z rocznego, płatnego urlopu rodzicielskiego, a następnie z opieki w żłobku lub bezpłatnego urlopu wychowawczego. Państwo wspiera też osoby o niższych dochodach zasiłkiem wychowawczym. W celu wspierania rodziny i zachęty do posiadania większej liczby dzieci rząd powinien Pani/Pana zdaniem postawić na:

- A Budowę sieci żłobków. _____
- B Zapewnienie możliwości samodzielnej opieki nad dzieckiem poprzez wydłużanie urlopów i wypłatę zasiłków. _____
- C Promowanie elastycznych form zatrudnienia, które ułatwią łączenie opieki nad dzieckiem z pracą. _____
- D Wypłacanie środków rodzicom, którzy po narodzinach decydują się powrócić do pracy zawodowej. _____
- E Opieka nad dzieckiem jest prywatną sprawą rodziców i państwo nie powinno specjalnie wspierać rodzin. _____
- F Żadne z powyższych. _____
- G Nie mam opinii. _____

33. Szacuje się, że brakuje około 1,5 mln mieszkań dostępnych dla osób o niskich i średnich dochodach. Jakie działania należy Pani/Pana zdaniem podjąć, by zapewnić obywatelom dostępne cenowo mieszkania o odpowiednim standardzie?

- A Samorządy, z finansową pomocą państwa, powinny budować nowe dostępne cenowo mieszkania czynszowe, wykorzystując mechanizmy zapewniane przez Towarzystwa Budownictwa Społecznego czy kooperatywy mieszkaniowe. _____
- B Należy remontować istniejące mieszkania i przywracać do użytku pustostany z zasobów publicznych. _____
- C Należy wprowadzić programy kredytowe o niskim bądź zerowym oprocentowaniu pożyczki na pierwsze mieszkanie dla osób młodych. _____
- D Należy w znacznym stopniu dopłacać bądź w całości sfinansować wkład własny w ramach kredytu na pierwsze mieszkanie dla osób młodych. _____
- E Należy wspierać rozwój najmu społecznego (skierowanego do osób potrzebujących pomocy) na rynku prywatnym, np. poprzez promocję społecznych agencji najmu, czy wprowadzenie ulg podatkowych dla właścicieli wynajmujących mieszkania osobom niezamożnym. _____
- F Należy wprowadzić politykę regulowanego czynszu, obejmującego również najem mieszkań prywatnych. _____

- G Należy dążyć do deregulacji prawa budowlanego, w celu obniżenia kosztów budowy mieszkań. _____
- H Kwestia zapewnienia mieszkania powinna pozostawać indywidualnym wyzwaniem każdego obywatela. Państwo nie powinno przeznaczać środków z budżetu na ułatwienie dostępu do mieszkania obywatelom ani w żaden inny sposób ingerować w rynek mieszkaniowy. _____
- I Nie mam opinii. _____

34. Jak postrzega Pani/Pan rolę związków zawodowych w Polsce?

- A Związki zawodowe są ważnym elementem instytucji demokratycznego państwa prawa i odgrywają istotną rolę w kształceniu społeczeństwa obywatelskiego. Poza aktywnym działaniem w zakładzie pracy ich przedstawiciele powinni być zaangażowani m.in. w procesy zmiany prawa, dotyczące właściwej branży. _____
- B Związki zawodowe są niezależnymi organizacjami, chroniącymi prawa pracownicze. Powinno się dążyć do rozszerzenia ich kompetencji w stosunkach z pracodawcą. Swoją rolę powinny ograniczyć do aktywnego działania w miejscu pracy. _____
- C Rola związków zawodowych powinna ograniczać się do działania na terenach zakładów pracy. Obecnie związki mają wystarczające ustawowe kompetencje. Rozszerzanie ich jest niepotrzebne. _____
- D Związki zawodowe wpływają niekorzystnie na funkcjonowanie przedsiębiorstw. Należy dążyć do ograniczania ich praw i przywilejów. _____
- E Nie mam opinii. _____

35. Obecnie około miliona osób pracuje w Polsce w oparciu o umowy cywilnoprawne (umowa zlecenie albo o dzieło). Taki typ umowy nie wlicza się do stażu pracy, nie zapewnia również urlopu ani zasiłku chorobowego. Które z poniższych stwierdzeń jest najbliższe Pani/Pana poglądom?

- A Należy odchodzić od zawierania umów cywilnoprawnych. Relacja między pracodawcą a pracownikiem powinna zachodzić w oparciu o umowę o pracę. _____
- B Należy utrzymać możliwość zawierania umów cywilnoprawnych, ale powinny one zostać w pełni oskładkowane, zapewniając pracownikowi ubezpieczenie chorobowe. _____
- C Obecny status umów cywilnoprawnych i warunki ich zawierania powinny zostać utrzymane. _____
- D Należy uelastyczyć umowy cywilnoprawne, aby jeszcze bardziej ułatwić proces ich zawierania, a także dążyć do zmniejszania obciążeń podatkowych w takich umowach. _____
- E Nie mam opinii. _____

36. Czy zgadza się Pani/Pan z poniższymi stwierdzeniami?

- A Wszystkie nowe programy socjalne powinny być wprowadzane w oparciu o kryterium dochodowe. _____
- B Należy wprowadzić emerytury stażowe po przepracowaniu 35 lat w przypadku kobiet i 40 lat w przypadku mężczyzn. _____
- C Państwo powinno wprowadzić przepisy gwarantujące równe wynagrodzenie kobietom i mężczyznom pracującym na tych samych stanowiskach. _____

TAK NIE

- D Pensja minimalna powinna być zróżnicowana regionalnie. _____
- E Pracujący emeryci powinni być zwolnieni z podatku dochodowego. _____
- F Należy wprowadzić przepisy umożliwiające pracownikom i przedstawicielom związków zawodowych dużych przedsiębiorstw zasiadanie w ich radach nadzorczych. _____
- G Należy wprowadzić przepisy zwiększające ochronę pracowniczą i socjalną pracowników platformowych (Uber, Bolt). _____
- H Polska powinna przejść na model 7-godzinnego dnia pracy. _____

37. Czy zgadza się Pani/Pan z poniższymi stwierdzeniami?

- TAK NIE
- A Należy niezwłocznie podnieść rentę socjalną do poziomu płacy minimalnej dla osób dorosłych, które ze względu na stan zdrowia nie mogą pracować. _____
- B Opiekunowie osób z niepełnosprawnościami powinni mieć możliwość podjęcia pracy zawodowej, bez przymusu rezygnacji ze świadczenia pielęgnacyjnego. _____
- C Świadczenie pielęgnacyjne powinno przysługiwać również w sytuacji, kiedy niepełnosprawność powstała po ukończeniu 18 roku życia. _____
- D Polityka pomocy osobom z niepełnosprawnościami powinna stopniowo przechodzić proces deinstytucjonalizacji, skupiając się na lokalnych programach wsparcia osób w ich miejscu zamieszkania. _____

VIII. KULTURA

38. Państwo dofinansowuje działalność kulturalną, m.in. produkcję filmową, teatry, opery, muzea czy twórców gier komputerowych. Które z poniższych stwierdzeń jest bliższe Pani/Pana poglądom?

- A Środki publiczne, przeznaczane na finansowanie kultury, powinny przede wszystkim realizować cele określone przez rząd i służyć kształtowaniu postaw etycznych, wartości. _____
- B Kultura powinna być niezależna od celów politycznych i tożsamościowych. Ze środków publicznych powinny być finansowane różnorodne inicjatywy kulturalne, zapewniając swobodę i niezależność finansową twórcom. _____
- C Z budżetu państwa nie należy przeznaczać środków na działalność kulturalną. _____
- D Nie mam opinii. _____

39. W jaki sposób państwo powinno zwiększać dostępność kultury dla obywateli?

- A Poprzez rozwój edukacji do kultury wprowadzonej do programu nauczania już od pierwszych klas szkoły podstawowej. _____
- B Poprzez zwiększenie finansowania na funkcjonowanie animatorów kultury, działających w instytucjach publicznych na poziomie lokalnym. _____
- C Poprzez stworzenie stałego funduszu przeznaczonego na działania kulturalne w małych ośrodkach – niezależnie od samorządowych zobowiązań wobec lokalnych instytucji kultury. _____

- D Poprzez utworzenie corocznie odnawialnego Bonu Kulturalnego dla każdego obywatela. _____
- E Nie mam opinii. _____

40. Które z poniższych stwierdzeń jest najbliższe Pani/Pana poglądom?

- A Należy niezwłocznie przyjąć ustawę o statusie artysty zawodowego, regulującą kwestie socjalne i emerytalne artystów i powołującą specjalny Fundusz Wsparcia dla artystów. _____
- B Twórcy kultury powinni być traktowani jak inne osoby i przedsiębiorstwa funkcjonujące na rynku. Ich stosunki pracy powinny być regulowane ogólnymi przepisami, zawartymi w kodeksie pracy. _____
- C Zawód artysty, z racji na swoją tradycję, nie powinien być regulowany żadnymi przepisami gospodarczymi. _____
- D Nie mam opinii. _____

41. Które z poniższych stwierdzeń jest bliższe Pani/Pana poglądom?

- A Wybór dyrektorów instytucji kultury finansowanych z budżetu państwa powinien być wyłączną kompetencją Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. _____
- B Proces wyboru dyrektorów instytucji kultury finansowanych z budżetu państwa powinien dokonywać się wewnątrz instytucji i odbywać się w ramach transparentnego konkursu. _____
- C Nie mam opinii. _____

IX. MEDIA

42. Czy zgadza się Pani/Pana z poniższymi stwierdzeniami?

- A Należy zlikwidować abonament telewizyjny i zrezygnować z roszczeń wobec osób zalegających z jego zapłatą. _____
- B Telewizja publiczna powinna przejść proces decentralizacji zarządzania. Regionalne stacje powinny mieć większą autonomię w działaniu i doborze treści. _____
- C Należy zlikwidować Radę Mediów Narodowych. _____
- D Możliwość działalności na polskim rynku zagranicznych wydawców mediów informacyjnych powinna być ograniczona. _____

43. Które z poniższych stwierdzeń jest bliższe Pani/Pana poglądom?

- A Media publiczne należy sprywatyzować. _____
- B Media publiczne powinny wspierać politykę rządu. _____
- C Media publiczne należy uniezależnić od władz politycznych. _____

X. PRAWORZĄDNOŚĆ I PRAWA CZŁOWIEKA

44. Czy uważa Pani/Pan, że należy wprowadzić zmiany do obecnie obowiązującej Konstytucji?

TAK NIE NIE MAM ZDANIA

45. Czy Pani/Pana zdaniem w latach 2019-2023 doszło do naruszeń Konstytucji?

TAK NIE NIE MAM ZDANIA

46. Czy Pani/Pana zdaniem któreś z wymienionych praw i wolności obywatelskich były naruszane w Polsce w latach 2019-2023?

	TAK	NIE
A Prawo do życia. _____	☐	☐
B Zakaz tortur i niehumanitarnego traktowania. _____	☐	☐
C Wolność osobista. _____	☐	☐
D Prawo do sprawiedliwego sądu. _____	☐	☐
E Ochrona prywatności. _____	☐	☐
F Wolność sumienia i wyznania. _____	☐	☐
G Wolność słowa. _____	☐	☐
H Wolność zgromadzeń i stowarzyszania się. _____	☐	☐
I Wolność naukowa i artystyczna. _____	☐	☐
J Zakaz dyskryminacji. _____	☐	☐
K Prawo do edukacji. _____	☐	☐
L Ochrona zdrowia. _____	☐	☐
M Bezpieczeństwo ekologiczne. _____	☐	☐
N Wolność działalności gospodarczej. _____	☐	☐
O W ostatnich latach nie doszło do naruszeń żadnego z ww. praw. _____	☐	☐

47. Czy zgadza się Pani/Pan z poniższymi stwierdzeniami?

	TAK	NIE
A Wybór członków Krajowej Rady Sądownictwa powinien stanowić wyłączną prerogatywę władzy ustawodawczej. _____	☐	☐
B Należy zlikwidować Izbę Odpowiedzialności Zawodowej SN. _____	☐	☐
C Należy zlikwidować Izbę Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych SN. _____	☐	☐
D Należy rozdzielić funkcję Prokuratora Generalnego i Ministra Sprawiedliwości. _____	☐	☐
E Należy usunąć z Trybunału Konstytucyjnego osoby powołane na wcześniej obsadzone stanowiska sędziowskie. _____	☐	☐
F Należy zweryfikować nominacje i awanse sędziowskie dokonane po nowelizacji ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa z 2016. _____	☐	☐

- G Polska jako państwo członkowskie UE ma bezwzględny obowiązek wykonywania wyroków Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, nawet jeśli stoją one w sprzeczności z orzeczeniami Trybunału Konstytucyjnego. _____
- H Polska jako strona Europejskiej Konwencji Praw Człowieka ma bezwzględny obowiązek wykonywania wyroków Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, nawet jeśli stoją one w sprzeczności z orzeczeniami Trybunału Konstytucyjnego. _____
- I Członkostwo w Unii Europejskiej wymaga, aby Polska respektowała zasadę pierwszeństwa prawa unijnego w każdych okolicznościach. _____

XI. ROLNICTWO

48. Które z poniższych stwierdzeń dotyczących struktury gospodarstw rolnych w Polsce jest bliższe Pani/Pana poglądom?

- A Przyszłość polskiego rolnictwa, to gospodarstwa rodzinne. Powinno się ograniczać dzierżawę gospodarstwom wielkoobszarowym ziemi, należącej do Skarbu Państwa. _____
- B Należy ustabilizować sytuację wielkoobszarowych gospodarstw i stworzyć system zachęt do ich powstawania. Głównie one zapewniają wysoką konkurencyjność polskiego rolnictwa na rynkach międzynarodowych. _____
- C Nie mam opinii. _____

49. Czy zgadza się Pani/Pan z poniższymi stwierdzeniami?

	TAK	NIE
A Należy stopniowo obejmować rolników powszechnym opodatkowaniem PIT. _____	☐	☐
B Należy stopniowo przechodzić do systemu powszechnego ubezpieczenia emerytalnego rolników i wycofywać się z KRUS. _____	☐	☐
C Z systemu KRUS powinni móc korzystać tylko utrzymujący się głównie lub wyłącznie z rolnictwa (tzw. profesjonalni rolnicy). _____	☐	☐
D Europejski Zielony Ład powinien być pilnie wdrożony z uwagi na zmiany klimatyczne. _____	☐	☐

50. Tegoroczne żniwa mijają pod znakiem kryzysu zbożowego, wywołanego otwarciem granic na płony z Ukrainy. Jakie kroki powinien podjąć polski rząd, aby zabezpieczyć interesy polskich rolników?

- A Należy zezwolić na swobodny import towarów rolnych z Ukrainy. _____
- B Należy zezwolić wyłącznie na tranzyt ukraińskich produktów rolnych przez terytorium RP. _____
- C Należy wprowadzić cła lub kontyngenty na import do UE (w tym do Polski) produktów rolnych z Ukrainy. _____
- D Należy zamknąć polską granicę na import ukraińskich produktów rolnych, nawet jeśli jest to niezgodne z prawem UE. _____
- E Nie mam opinii. _____

51. Ustawa o ochronie praw zwierząt w sytuacjach niecierpiących zwłoki daje możliwość przedstawicielom organizacji pozarządowych odebrania zwierzęcia właścicielom, których działania zagrażają życiu zwierzęcia. Które z poniższych stwierdzeń jest bliższe Pani/Pana poglądom?

- A Obecne przepisy ingerują w wolność właścicieli zwierząt pozostawiając zbyt dużą swobodę organizacjom pozarządowym. Należy im ograniczyć uprawnienia do odbierania zwierząt z prywatnych gospodarstw. _____
- B Obecne przepisy pozwalają na ratowanie zwierząt, przebywających w patologicznych środowiskach. Należy wspierać działania organizacji pozarządowych i zapewnić prowadzonym interwencjom ochronę służb porządkowych. _____
- C Nie mam opinii. _____

XII. ZDROWIE

52. Zgodnie z ustawą o świadczeniach opieki zdrowotnej do 2025 r. wydatki na ochronę zdrowia muszą wzrosnąć do 6 proc. PKB. Na jakie cele w ochronie zdrowia należy najpilniej zwiększyć nakłady?

- A Rozwój sieci gabinetów lekarzy rodzinnych (POZ). _____
- B Rozwój sieci przychodni ze specjalistyczną opieką zdrowotną. _____
- C Rozwój szpitali ze specjalistyczną opieką zdrowotną. _____
- D Inne rozwiązanie. _____

53. Polacy mają utrudniony dostęp do specjalistów i specjalistycznych świadczeń zdrowotnych. Które z następujących rozwiązań należy Pani/Pana zdaniem wprowadzić, żeby zmniejszyć czas oczekiwania na wizytę?

- A Należy znieść limitowanie świadczeń w lecznictwie szpitalnym i ambulatoryjnym ustalone przez NFZ, tak aby ilość badań i zabiegów zależała tylko od możliwości placówki. _____
- B Każdy pacjent powinien opłacać niewielką część kosztu wizyty u specjalisty (np. 20 zł). _____
- C Pacjenci powinni sami opłacać leczenie i mieć możliwość pełnej lub częściowej refundacji usługi *post factum*. _____
- D Pacjent powinien mieć możliwość dopłacenia do wyższego standardu świadczeń medycznych – np. protezy z lepszego materiału lub operacji w nowocześniejszej technologii. _____
- E Samorządy powinny przejąć część środków NFZ i same zarządzać organizacją opieki zdrowotnej na swoim terenie. _____
- F Należy ograniczyć liczbę medycznych świadczeń gwarantowanych. _____
- G Należy wprowadzić bon zdrowotny na usługi medyczne o określonej kwocie rocznej. Po jej przekroczeniu pacjent za kolejne usługi płaciłby z własnej kieszeni. _____
- H Inne rozwiązanie. _____

54. W związku otwarciem nowych wydziałów lekarskich i ze zwiększeniem naboru na studia medyczne wkrótce pojawi się większa liczba absolwentów uczelni. W jakim kierunku Pani/Pana zdaniem powinno się prowadzić rozwój kadr medycznych w Polsce?

- A Należy zwiększyć ilość miejsc rezydenckich zgodnie z zapotrzebowaniami zgłoszonymi przez konsultantów wojewódzkich i krajowych z poszczególnych dziedzin. _____
- B Należy zwiększyć ilość miejsc rezydenckich zgodnie z zapotrzebowaniami zgłoszonymi przez samorządy lokalne oraz władze wojewódzkie. _____
- C Należy utrzymać obecną ilość miejsc rezydenckich. _____
- D Nie mam opinii. _____

55. Czy zgadza się Pani/Pan z poniższymi stwierdzeniami?

- TAK NIE
- A Dzieci i seniorzy (65+) powinni mieć dostęp do darmowych leków refundowanych przez NFZ. _____
- B Za odbyte wizyty u prywatnych lekarzy specjalistów powinna przysługiwać dodatkowa ulga podatkowa, jeśli czas oczekiwania w publicznej placówce przekracza trzy miesiące. _____
- C Zabiegi *in vitro* powinny być refundowane z budżetu państwa. _____
- D Antykoncepcja awaryjna (tzw. pigułka dzień po) powinna być dostępna bez recepty. _____
- E Należy znieść obowiązkowe szczepienia. To rodzice powinni decydować, na co szczepić dziecko. _____
- F Należy znieść klauzulę sumienia dla lekarzy, pielęgniarek i farmaceutów. _____
- G W celu zwiększenia liczby lekarzy państwo powinno ułatwić proces nostryfikacji dyplomów i uznawania uprawnień lekarzom z zagranicy. _____

56. Po zmianach wprowadzonych przez Trybunał Konstytucyjny w 2020 roku, obecnie w Polsce wykonanie zabiegu aborcji przez lekarza jest legalne tylko w dwóch przypadkach: w sytuacji zagrożenia życia lub zdrowia kobiety ciężarnej oraz gdy ciąża powstała w wyniku czynu zabronionego (np. gwałtu). Czy zgadza się Pani/Pan z poniższymi stwierdzeniami?

- TAK NIE
- A Prawo aborcyjne powinno zostać zastrzeżone względem obecnie panującego stanu prawnego. _____
- B Obecny porządek prawny dotyczący możliwości przeprowadzenia aborcji jest odpowiedni. _____
- C W kwestii aborcji państwo powinno przywrócić stan tzw. kompromisu aborcyjnego, sprzed wyroku Trybunału Konstytucyjnego w 2020 r. (usunięto wtedy zapis zezwalający na aborcję z powodu „ciężkiego i nieodwracalnego upośledzenia płodu albo nieuleczalnej choroby zagrażającej jego życiu”). _____
- D W Polsce aborcja powinna być dostępna do 12 tyg. ciąży, niezależnie od okoliczności. _____
- E Dostęp do aborcji nie powinien być regulowany ani ograniczany prawnie np. poprzez wskazanie warunków dopuszczalności aborcji. _____

- F O prawie dotyczącym aborcji powinno się decydować w ogólnokrajowym referendum. _____
- G Pomoc w aborcji powinna zostać wykreślona z kodeksu karnego. _____

XIII. SAMORZĄD TERYTORIALNY

57. Które z poniższych stwierdzeń dotyczących funkcjonowania państwa jest najbliższe Pani/Pana poglądom?

	TAK	NIE
A Należy zwiększyć kompetencje władzy centralnej, a ograniczyć pozycję ustrojową samorządów terytorialnych. _____	☐	☐
B Należy rozszerzyć kompetencje samorządu terytorialnego oraz zwiększyć jego dochody. _____	☐	☐
C Należy utrzymać obecny podział obowiązków władzy centralnej i samorządu terytorialnego oraz obecny sposób finansowania samorządu. _____	☐	☐
D Nie mam opinii. _____	☐	☐

58. Z poniższej listy prosimy wybrać 3 obszary polityk w Pani/Pana regionie, na których poprawie skupi się Pani/Pan w nadchodzącej kadencji.

A Bezpieczeństwo i porządek publiczny. _____	☐
B Infrastruktura drogowa. _____	☐
C Transport publiczny. _____	☐
D Edukacja i dostęp do kultury. _____	☐
E Nauka. _____	☐
F Gospodarka komunalna. _____	☐
G Ochrona środowiska. _____	☐
H Polityka mieszkaniowa. _____	☐
I Ochrona zdrowia. _____	☐
J Polityka społeczna. _____	☐
K Przestrzeń publiczna. _____	☐
L Sport i turystyka. _____	☐
M Inne. _____	☐

59. Czy miasto powinno brać udział, również finansowy, w rozwoju sąsiednich gmin?

TAK	NIE	NIE MAM ZDANIA
☐	☐	☐

XIV. UNIA EUROPEJSKA

60. Czy zgadza się Pani/Pan z poniższymi stwierdzeniami?

- A Polska powinna przyjąć euro. _____ TAK NIE
- B Polska powinna przyjąć europejski portfel cyfrowej tożsamości. _____
- C Warunkiem korzystania z unijnego budżetu nie powinno być przestrzeganie zasad praworządności. _____

61. Jakie działania Pani/Pana zdaniem powinna podjąć/popierać Polska we współpracy z państwami Unii Europejskiej?

- A Zorganizowanie europejskiej misji ratunkowej na Morzu Śródziemnym. _____ TAK NIE
- B Reforma systemu dublińskiego w celu zmniejszenia odpowiedzialności państw granicznych UE za prowadzenie procedur wobec uchodźców i bardziej sprawiedliwego dzielenia się odpowiedzialnością za ich prowadzenie między wszystkimi państwami. _____
- C Wsparcie finansowe państw granicznych UE w celu poprawy zabezpieczenia granic zewnętrznych i w konsekwencji zmniejszenia przedostawania się migrantów i uchodźców na terytorium państw Unii Europejskiej. _____
- D Wsparcie finansowe dla państw Unii Europejskiej, do których przybywa najczęściej osób starających się o ochronę międzynarodową. _____
- E Ustanowienie na poziomie Unii Europejskiej wspólnych standardów integracji osób, które otrzymują ochronę międzynarodową w państwach członkowskich. _____
- F Poszukiwanie państw trzecich, które zgodziłyby się przyjąć uchodźców w zamian za wsparcie finansowe. _____
- G Zrewidowanie polityki zagranicznej i ekonomicznej Unii Europejskiej i państw członkowskich, aby zmienić sposób współpracy z krajami globalnego południa, zmierzając do równomiernego i zrównoważonego rozwoju gospodarczego świata. _____
- H Polska nie powinna współpracować z resztą państw Unii Europejskiej w sprawach związanych z migracją. _____
- I Polska powinna wypowiedzieć konwencję o ochronie uchodźców i lobbować w tej sprawie w UE. Europa nie ma obowiązku ratować ludzi. _____

62. Które z poniższych stwierdzeń jest bliższe Pani/Pana poglądom?

- A Polska powinna działać na rzecz integracji Ukrainy z Unią Europejską. _____
- B Integracja Ukrainy z Unią Europejską nie jest możliwa w najbliższych latach i Polska nie powinna podejmować działań w tej sprawie. _____

63. Czy z Pani/Pana doświadczenia wynika ocena, że fundusze europejskie były wykorzystywane w sposób racjonalny i celowy?

TAK NIE NIE MAM ZDANIA